09/07/2026

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Το διαχρονικό μήνυμα της 9ης Ιουλίου 1821

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ημέρα μνήμης και τιμής για την μαρτυρική Μεγαλόνησο Κύπρο η 9η Ιουλίου. Σήμερα υποκλινόμαστε στον Εθνομάρτυρα Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και όλους τους αρχιερείς, ηγουμένους, ιερείς και πρόκριτους που απαγχονίστηκαν ή σφαγιάστηκαν από τους Τούρκους το διάστημα μεταξύ 9-14 Ιουλίου του 1821, για «την Πίστη την Αγία και της Πατρίδας την ελευθερία».

Πενήντα ένα χρόνια μετά την εισβολή, το μήνυμα της σημερινής ημέρας παραμένει επίκαιρο. Η 9η Ιουλίου, διαχρονικά, καθοδηγεί τον Κυπριακό ελληνισμό σε όλους τους αγώνες του. αυτό το φρόνημα έδειξαν οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ, αυτό το φρόνημα έδειξαν οι υπερασπιστές της Κύπρου κατά την τουρκική εισβολή.

Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός: Η εμβληματική μορφή του αγώνα

Εμβληματική μορφή του αγώνα της Κύπρου για την ελευθερία είναι ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός. Για την προσφορά στον αγώνα του Γένους και το μαρτύριο που υπέστη ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός στις 9 Ιουλίου 1821 είχε μιλήσει ο Επίσκοπος Λήδρας κ. Επιφάνιος, Ηγούμενος της Μονής Μαχαιρά, σε Ψηφιακό Αρχονταρίκι που είχε διοργανώσει η Πεμπτουσία τον Ιούλιο του 2022.

Με αφορμή την σημερινή ημέρα παρακολουθήστε τα όσα είχε αναφέρει ο Θεοφιλέστατος:

Το διαχρονικό μήνυμα της 9ης Ιουλίου

Στις 9 Ιουλίου 1821, ο αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός απαγχονίστηκε στην πλατεία Διοικητηρίου της Λευκωσίας κάτω από μία μουριά, ενώ την ίδια ημέρα καρατομήθηκαν οι τρεις μητροπολίτες της Κύπρου, ο Πάφου Χρύσανθος, ο Κιτίου Μελέτιος και ο Κυρηνείας Λαυρέντιος, καθώς και άλλοι κληρικοί. Την επομένη και ως τις 14 Ιουλίου αποκεφαλίστηκαν και οι υπόλοιποι του καταλόγου, εκτός από 36 που αλλαξοπίστησαν.

Σε παλαιότερο κείμενό του ο Μητροπολίτης Κωνσταντίας κ. Βασίλειος αναφέρεται στο διαχρονικό μήνυμα της 9ης Ιουλίου 1821. Αφού εξιστορεί την προσφορά των αγωνιστών, την καθημερινή εξαθλίωση του λαού από τον δυνάστη, αλλά και την μαρτυρία και θυσία του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού, γράφει για την προσφορά της Εκκλησίας στον Αγώνα: *“Δεν είναι περιττό, όσες φορές και αν επαναλαμβάνεται, να λεχθεί και τώρα ότι η Εκκλησία, συνδεδεμένη οργανικά με το Έθνος, έγινε όχι μόνο ο φορέας της πίστεως, αλλά και η σωτήριος κιβωτός του Γένους μας και συνεισέφερε είτε σε καιρούς ειρήνης και ελευθερίας στη θρησκευτική και εθνική παιδεία, είτε σε καιρούς χαλεπούς θυσίες για την ελευθερία και την τιμή του Έθνους. Υπενθυμίζουμε ότι οι πρώτοι, οι οποίοι δέχθηκαν τη μανία των δυναστών με την έναρξη του ελληνικού απελευθερωτικού αγώνα ήσαν ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε’, οι Μητροπολίτες Εφέσου, Νικομηδείας και Αγχιάλου, ο Μητροπολίτης Αδριανουπόλεως και 12 ανώτεροι κληρικοί της περιοχής, ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης και 6 επίσκοποι της Νήσου, όπως και η σεπτή ιεραρχία της Κυπριακής Εκκλησίας με όλους τούς ανώτερους κληρικούς και προύχοντες του τόπου. Το αίμα της θυσίας τους πότισε και αύξησε το δένδρο της ελευθερίας του*

Γένους από το βαρύ ζυγό της δουλείας. Όμως, η ευγνωμοσύνη και το χρέος μας προς αυτούς είναι ευρύτερο και βαθύτερο. Έχει λεχθεί ότι ένα Έθνος εξαφανίζεται εφ' ενός μεν ένεκα της ελλείψεως ηγετών, αφ' ετέρου δε ένεκα της αποξενώσεως του λαού από τα ιερά και τα όσια της φυλής του. Όμως, η ευλογία και η πρόνοια του Θεού ευδόκησε ώστε, κατά τούς χαλεπούς εκείνους χρόνους της δουλείας, το Έθνος μας να μη στερηθεί από ηγέτες αντάξιους των δύσκολων περιστάσεων, τούς εκκλησιαστικούς ηγέτες, οι οποίοι ποδηγέτησαν το Έθνος και το έθρεψαν με τις αθάνατες αξίες της χριστιανικής θρησκείας και του ελληνικού πολιτισμού. Η Ευρώπη πρέπει να αισθάνεται την ίδια ευγνωμοσύνη μαζί μας, γιατί το Ελληνικό Έθνος, όπως και οι υπόλοιποι ορθόδοξοι λαοί, με τις απειράριθμες εκατόμβες τους στάθηκαν τροχοπέδη στην ισλαμική επέκταση στον Ευρωπαϊκό χώρο".

Ο ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
ΑΡΑΓΧΟΝΙΣΘΕΙΣ ΤΗ 9 ΙΟΥΛΙΟΥ 1821
ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥΤΟ ΑΝΗΓΕΡΘΗ
ΕΡΑΝΩ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΙ ΤΟΥ
ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΟΣ Γ. Σ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗ
ΕΙΣ ΑΙΩΝΙΑΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤΩΝ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΓΩΝΑ
ΟΥΘΙΑΣΘΕΝΤΩΝ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΠΑΦΟΥ
ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΚΙΤΙΟΥ
ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΙΕΡΩΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΚΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΑΦΑΝΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ
1901

Για την τελική δικαίωση των μαρτύρων της πίστεως μας και των αγωνιστών για την ελευθερία της Κύπρου γράφει: *“η θυσία όλων των ιερομαρτύρων περί θρησκείας και περί πάτρης δεν παρήγαγε ακόμα όλους τούς αναμενόμενους καρπούς, γιατί και πάλι με τα ίδια αιμοβόρα αισθήματα, ο ίδιος πολέμιος του Γένους και της Θρησκείας μας επέδραμε και πλήγωσε την καρδιά της Πατρίδας μας. Σήμερα, εκφράζουμε τα αισθήματα ευγνωμοσύνης μας προς τούς μάρτυρες του Έθνους και της θρησκείας. Ψάλλουμε το «αιωνία η μνήμη» και παρακαλούμε τον Θεό να τούς προσφέρει την αιώνια ανάπαυση. Θα αναπαυθούν όμως μόνο τότε, όταν θα λειτουργήσουν και πάλι η Μονή του Αποστόλου Βαρνάβα, του οποίου ο Κυπριανός ήταν διάδοχος, καθώς και όλες οι υπόλοιπες Μονές και Εκκλησίες μας, για τις οποίες έδειξε ζωηρό ενδιαφέρον. Θα αναπαυθούν μόνο όταν ακούσουν να ψάλλεται ο ύμνος της ελευθερίας σε όλα τα αγιασμένα χώματα της Κύπρου, τα οποία πότισαν με το αίμα της θυσίας τους. Δεν θέλουμε να έχουμε άλλες χαμένες Πατρίδες”.*

